

ผลการจัดการเรียนการสอนออนไลน์โดยใช้สื่อวีดิทัศน์ ในรายวิชาลูกเสือ-เนตรนารี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

อัยลดา หอมไม่หาย

งานลูกเสือ-เนตรนารี โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม)

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยในชั้นเรียนครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการจัดการเรียนการสอนออนไลน์โดยใช้สื่อวีดิทัศน์ในรายวิชาลูกเสือ-เนตรนารี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) นักเรียน จำนวน 383 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ สื่อวีดิทัศน์ และแบบสอบถามความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์โดยใช้สื่อวีดิทัศน์ในรายวิชาลูกเสือ-เนตรนารี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจสื่อวีดิทัศน์โดยรวม ระดับความพึงพอใจมาก ค่าเฉลี่ย 4.38 เมื่อพิจารณารายข้อ ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในภาพประกอบในสื่อวีดิทัศน์มีความเหมาะสมระดับความพึงพอใจมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.54 รองลงมาคือ เนื้อหาสื่อ วีดิทัศน์สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ระดับความพึงพอใจมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.53 และสุดท้ายเนื้อหาเหมาะสมกับระยะเวลา ระดับความพึงพอใจมาก ค่าเฉลี่ย 3.30 ตามลำดับ

คำสำคัญ: ผลการจัดการเรียนการสอน สื่อวีดิทัศน์ ลูกเสือ-เนตรนารี

ภูมิหลัง

รายวิชาลูกเสือ-เนตรนารี เป็นหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อให้ลูกเสือมีความรู้ความเข้าใจในทางวิชาการลูกเสือเพิ่มขึ้นจากที่เรียนมาในระดับต้น มีความสามารถ ฝึกฝนทักษะตนเองในรายวิชาที่ตนเองถนัด และสนใจเป็นพิเศษ มีความซาบซึ้งในกิจการลูกเสือและนำความรู้ที่ได้รับไปปฏิบัติ และบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ แก่สังคม

โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ได้จัดการเรียนการสอนภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในวันจันทร์ คาบ 8-9 เนื่องด้วยสถานการณ์ที่เปลี่ยนไปภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาด COVID-19 ทำให้ไม่สามารถจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนแบบปกติได้ ต้องปรับรูปแบบการเรียนการสอนออนไลน์ ซึ่งการเรียนรู้ออนไลน์บนพื้นฐานเทคโนโลยี (Technology-based learning) จะครอบคลุมวิธีการเรียนรู้ที่หลากหลายรูปแบบ (ปิยะวรรณ ปานโตม, 2563)

งานลูกเสือ-เนตรนารี ได้ออกแบบการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อวีดิทัศน์ ผ่านระบบ Microsoft Teams ได้แก่ ประวัติและกิจการลูกเสือโลก ประวัติและกิจการลูกเสือไทย กฎและคำปฏิญาณ การกางเต็นท์ สุนทรกรรม การก่อกองไฟ การประชุมนายหมู่ ความปลอดภัยในการปฏิบัติกิจกรรม การปฐมพยาบาล เจ็อนเชือก เป็นต้น เพื่อให้ผู้เรียนได้เข้าใจในเนื้อหาง่ายขึ้น และกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความสนใจในเนื้อหาการเรียนผ่านสื่อวีดิทัศน์

จากการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาลูกเสือ-เนตรนารีดังกล่าว จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจในการศึกษาผลการจัดการเรียนการสอนออนไลน์โดยใช้สื่อวีดิทัศน์ในรายวิชาลูกเสือ-เนตรนารี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพื่อนำผลมาปรับปรุง พัฒนาสื่อการสอน และการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน ตามแนวทางการปฏิบัติการณ์ระยะห่างทางสังคม (Social Distancing) ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์โดยใช้สื่อวีดิทัศน์ในรายวิชาลูกเสือ-เนตรนารี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้มีวิธีดำเนินการศึกษาวิจัย เรื่อง ผลการจัดการเรียนการสอนออนไลน์โดยใช้สื่อวีดิทัศน์ในรายวิชาลูกเสือ-เนตรนารีชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ดังนี้

4. ศึกษาเอกสาร ข้อมูลการจัดการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ และออกแบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์โดยใช้สื่อวีดิทัศน์
5. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย การผลิตสื่อการสอนรูปแบบสื่อวีดิทัศน์ และแบบประเมินความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์โดยใช้สื่อวีดิทัศน์ในรายวิชาลูกเสือ-เนตรนารีชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
6. นำเครื่องมือไปใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในรายวิชาลูกเสือ-เนตรนารี
7. เก็บข้อมูลแบบประเมินความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์โดยใช้สื่อวีดิทัศน์ ในรายวิชาลูกเสือ-เนตรนารี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
8. วิเคราะห์ข้อมูลแบบประเมินความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์โดยใช้สื่อวีดิทัศน์ ในรายวิชาลูกเสือ-เนตรนารี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
9. รายงานผลการวิจัยตามรูปแบบการวิจัยในชั้นเรียน

ผลการวิจัย

จากการวิจัยในชั้นเรียนการจัดการเรียนการสอนออนไลน์โดยใช้สื่อวีดิทัศน์ ในรายวิชาลูกเสือ-เนตรนารี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 383 คน เป็น ชาย 172 คน คิดเป็นร้อยละ 44.91 และหญิง 211 คน คิดเป็นร้อยละ 55.09 วิเคราะห์ผลการวิจัยแบบประเมินความพึงพอใจ ดังนี้

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการจัดการเรียนการสอนออนไลน์โดยใช้สื่อวีดิทัศน์ ในรายวิชาลูกเสือ-เนตรนารี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

รายการ	Mean	S.D.	แปลผล
แสง สี เสียง มีความเหมาะสม	4.40	0.76	มาก
ภาพประกอบในสื่อวีดิทัศน์มีความเหมาะสม	4.54	0.71	มากที่สุด
การออกแบบสื่อวีดิทัศน์มีความน่าสนใจ	4.45	0.84	มาก
เนื้อหาในสื่อวีดิทัศน์ไม่ซับซ้อน เข้าใจง่าย	4.50	0.73	มาก
เนื้อหาที่ใช้ในสื่อวีดิทัศน์มีความน่าสนใจ	4.43	0.84	มาก
เนื้อหาสื่อวีดิทัศน์สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.53	0.72	มากที่สุด
เนื้อหามีความเหมาะสมกับระยะเวลา	4.30	0.81	มาก
สื่อวีดิทัศน์ช่วยส่งเสริมความเข้าใจในบทเรียน	4.44	0.88	มาก
สื่อวีดิทัศน์สามารถนำไปทบทวนความรู้ในบทเรียนได้	4.37	0.84	มาก
สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	4.38	0.85	มาก
ความพึงพอใจสื่อวีดิทัศน์โดยรวม	4.38	0.79	มาก

จากตาราง 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการจัดการเรียนการสอนออนไลน์โดยใช้สื่อวีดิทัศน์ ในรายวิชาลูกเสือ-เนตรนารี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจสื่อวีดิทัศน์โดยรวมระดับความพึงพอใจมาก ค่าเฉลี่ย 4.38 เมื่อพิจารณารายข้อ ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในภาพประกอบในสื่อวีดิทัศน์มีความเหมาะสมระดับความพึงพอใจมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.54 รองลงมา คือ เนื้อหาสื่อวีดิทัศน์สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ระดับความพึงพอใจมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.53 และสุดท้ายเนื้อหาที่มีความเหมาะสมกับระยะเวลา ระดับความพึงพอใจมาก ค่าเฉลี่ย 3.30 ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการจัดการเรียนการสอนออนไลน์โดยใช้สื่อวีดิทัศน์ ในรายวิชาลูกเสือ-เนตรนารี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

นักเรียนส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในภาพประกอบในสื่อวีดิทัศน์มีความเหมาะสม เนื้อหาสื่อวีดิทัศน์สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด และมีระดับความพึงพอใจสื่อวีดิทัศน์โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับอดิศักดิ์ โคตรชุม (2562) ได้ศึกษาการพัฒนาสื่อวีดิทัศน์เพื่อประกอบการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพ และเทคโนโลยี เรื่อง การจัดและตกแต่งสวน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนโดยสื่อวีดิทัศน์เพื่อประกอบการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพ และเทคโนโลยี เรื่อง การจัดและตกแต่งสวน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.71 และสัมพันธ์สัมพันธ์ (2549) ได้ศึกษาการพัฒนาสื่อวีดิทัศน์วิชาลูกเสือ เรื่องการผูกเงื่อนและระเบียบแถว สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 พบว่า คุณภาพของสื่อวีดิทัศน์อยู่ในระดับดี ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสื่อวีดิทัศน์มีสร้างความน่าสนใจ และสามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างหลากหลาย ทำให้เข้าใจง่ายและส่งเสริมการเกิดทักษะในการปฏิบัติที่ดี รวมถึงสื่อมีการสร้างความสนใจของผู้เรียนผ่านภาพ เสียง การบรรยายที่สนุกสนาน น่าตื่นเต้น และสามารถเรียนรู้ได้ในระยะเวลาอันสั้น

ข้อเสนอแนะ

ในการสร้างสื่อวีดิทัศน์ควรคำนึงถึงระยะเวลาของสื่อให้มีความเหมาะสม และในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ ระบบเครือข่ายไร้สายหรือสัญญาณอินเทอร์เน็ตมีความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้การเรียนมีความราบรื่น และให้ข้อมูลอย่างถูกต้อง ไม่เกิดการเข้าใจที่ซับซ้อนระหว่างการส่งต่อข้อมูล ผู้สอนและผู้เรียนควรมีพื้นที่ที่สามารถรับระบบเครือข่ายไร้สายหรือสัญญาณอินเทอร์เน็ตได้เพียงพอสำหรับการจัดการเรียนการสอนออนไลน์

เอกสารอ้างอิง

- ปิยะวรรณ ปานโต. (2563). การจัดการเรียนการสอนของไทยภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19). สถาบันวิทยุกระจายเสียงรัฐสภาและสำนักวิชาการ
- สัมพันธ์สัมพันธ์ (2549). การพัฒนาสื่อวีดิทัศน์วิชาลูกเสือ เรื่องการผูกเงื่อนและระเบียบแถว สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2. สารนิพนธ์ ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒอดิศักดิ์ โคตรชุม. (2562). การพัฒนาสื่อวีดิทัศน์เพื่อประกอบการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพ และเทคโนโลยี เรื่อง การจัดและตกแต่งสวน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วารสารโครงการวิทยาการคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ, 14(2): 68-76